

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1663. usque ad annum 1674

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119193

§. 58. Pax Cæsarem inter & Turcas Posonii firmata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67332)

Sæc. XVII. die decimo octavo Aprilis conventum
 A. C. 1665. est, ut Episcopus juri suo in utramque
 arcem cederet, redditisque urbibus
 hucusque occupatis, & captivis utrius-
 que sine lytro dimissis, milites suos
 exauctoraret, ac se nunquam adversus
 Rempubicam bellaturum pollicere-
 tur, vicissim vero Belgæ spondebant
 se copias suas ex Episcopi ditioe ab-
 ducturos, nilque hostile contra eum
 machinatos, omnique foederi renun-
 tiaturos. Hunc denique exitum ha-
 buit hoc bellum utrique parti funestum
 cujus æquitatem ab armorum successu
 metiri haud licet, felicitatem vero ad
 hostium præpotentia ac numero fuisse
 partam, negari non potest.

§. LVIII.

*Pax Cæsarem inter & Turcas Po-
 sonii firmata.*

*Priorat.
 Hist. Leop.
 p. 2. l. 5.
 Tuld. Hist.
 Hung. l. 1.
 tom. 3.*

Cæsis apud S. Gothardum Turcis
 premus Vezirius missis ad omnes
 Ottomanni Imperii Provincias legatis
 nova militum supplementa submitti pe-
 tiit, per Styriam in interiora Austriae
 ditiois penetraturus: interim Such-
 sius Marecallus Parkanum unacum
 ponte navali incendit, fugatis plus
 quam mille sexcentis hostibus: inca-
 sum tamen Rudolphus Neosolium oc-
 cupat

cupare tentabat; Turcæ enim hanc urbem recenti milite & annona abunde refecerunt, suumque exercitum ad Nitriæ oram longius explicarunt, inde vicinos pagos ferro flammaque devastantes: postquam vero Vezirius Wirtenbergicum Ducem ex Imperio cum octo millium exercitu adventasse compererat, cum Reninghero Cæsareo apud Vezirium Oratore de pace agere cæperat. Hic tamen victricium armorum cursum hostibus morbo, clade, ac annonæ parcite pene confectis haud interrumpendum ratus, rem ad bellicum Senatam retulit; mox igitur Cæsar habito consilio cum suis Ministris Portia & Auerspergio clam Reninghero cum Vezirio negotiandi copiam fecit; unde die decima Augusti in Turcarum castris juxta Pagum Vasnar vicennales armorum induciæ stabilitæ, paxque, donec Cæsaris consensus accederet, interim his conditionibus inita est:

I. Ut Præfidiis Cæsarianis munitæ civitates Transylvaniæ & arces Principi ac statibus restituantur: copiæ vero utrinque uno eodemque tempore prius educantur: ut memorata Transylvaniæ, ceteraque omnia loca statu tranquillo perfruantur, sublato e vivis Principe libera ejus electio sit penes status,

M 2

iisdem-

Sæc. XVII. iisdemque libertate pristina & jure un-
 A. C. 1665. de quaque gaudere liceat.

II. De Zatmariensi, Szabol-
 zensi, aliisque S. C. Majestatis in Un-
 garia sitis comitatibus & Provinciis,
 earumque statibus & subditis, urbibus,
 arcibus, oppidis, & pagis, prout veteri
 Cæsareæ jurisdictioni subfuere, nullo
 prorsus modo & prætextu a Turcis,
 Transylvanis, eorumque Principe, aut
 quovis alio, exactiones ullæ & tributa
 posthæc exigantur.

III. S. C. Majestati liberum sit
 & arbitrarium ad majorem provinci-
 rum securitatem, more hactenus in
 aliis confiniis observato, Zatmariam,
 Szaboliam, Coloniam, aliasque civi-
 tates & arces in præfatis comitatibus
 communire: nulli vero exercitus sub-
 ducibus ullis, quod & in Turcicis &
 Transylvanis Provinciis cavendum est,
 introducantur: arx tamen Zechelhe-
 densis ad præcavendam in utrisque con-
 finiis hostilitatem, unacum propugna-
 culis omnibus, & muris solo æquetur.

IV. Ragotzi & Kemeni Janos
 filiis, aliisque in Hungaria superiore,
 cum quibusvis auxiliaribus copiis in-
 gressus in Transylvaniam, & novorum
 inibi motuum molimina inhi-beantur,
 quod Turcis pariter & Transylvanis,
 erga S. C. Majestatis status observan-
 dum incumbit.

V. Nullis utriusque partis hosti-
bus, aliisve pravis hominibus perfu-
gium aliquod indulgeatur. Sæc. XVII.
A. C. 1665.

VI. Ut Fortalitium hoc belli tem-
pore prope Canisiam exstructum, a ne-
mine reædificetur, nec præfidiario mi-
lite muniatur.

VII. Unius aut alterius partis af-
fectis, in hoc Transylvaniæ bellique
turbine bona sua, jurisdictiones, & ho-
nores restituantur, nec ulterius idcirco
aggraventur: suis vicissim Principibus,
damnum nullum atque inquietudinem
allaturi obsequantur.

VIII. Sacræ Cæsareæ Majestati
in confiniorum defensionem cis Guttam
moliri castrum vel arcem liceat.

IX. Hostilitates posthac, & depo-
pulationes nullæ utrinque exerceantur:
graviter in eos, qui secus fecerint,
animadvertatur: miles undequaque
contineatur, abductisque ex Ungariæ
Transylvaniæque confinis cohortibus,
nullus ultra reditus pateat, afflicti ut
populi quieta ac stabili, pace per-
fruantur.

X. Pro majori servandæ pacis certi-
tudine sædus hoc omnino viginti annos
complectetur, & quatuor spatio mensium
per Legatos Eximios apertumque di-
ploma ad commune omnium solatium
confirmabitur, Romanorum vero Im-
pera-

Sæc. XVII. peratoris Legatus amicitiae gratia
 A. C. 1665. berum 200,000. florenorum donum af-
 ferat: e porta vero Ottomanica munus
 condecens submittatur: deinde loco
 & modo prius usitato Oratorum transi-
 tus fiat; cæterum, nisi a præsentibus
 aperte aliquid mutatum, aut sublatum
 fuerit, hoc pacis instrumentum in vi-
 gore suo ac robore persistet: quod la-
 tina, turcicaque lingua erectum, atque
 a memoratis plenipotentariis subscri-
 ptum consignatumque, facta utrimque
 solida permutatione, latinum Turca-
 rum, Turcicum Romanorum Impera-
 tori transmittatur.

Præter hosce articulos etiam circa
 religionem conventum est, ut *Transil-
 vania eum in statum tam in profanis, quam
 sacris, quo ante triginta annos sub Ro-
 gotsio seniore fuerat, restitatur.* Verum
 Turcæ hunc articulum postea non ad-
 implevere, nec etiam, uti in deditio-
 arcis Varadinensis promiserant, impe-
 sitam summam remittere, annuumque
 tributum imminuere voluerunt; Turcæ
 enim pro more suo fidem, quamdiu
 eis commodum videtur, servant.

Hæ conditiones die vigesima sexta
 Septembris Temesvariae fuerunt sub-
 scriptæ non sine indignatione Gallia-
 rum Regis, eoquod eo inconsulto hæc
 pax fuisset inita; acerbius adhuc de
 super

super querebantur Hungari, qui Neofolium a Regno suo abstrahi, pacemque se infcisi, violatisque privilegiis concludi indignantes, pro more suo prædatum excurrerant, ac obvios quosque tam Turcas quam Cæsareos adoriebantur: tandem Hungariæ Proceres sævis Turcarum excursionibus, rapinis, cædibus & incendiis territi, Possonii conclusæ paci subscribere, postquam inter utramque partem conventum, ne arx Zeichelheida solo æquaretur, integrumque esset Cæsari, Guttam, Commoram minorem, aliaque loca munimentis firmare: nihilominus præfata arx die decima nona Januarii hoc adhuc anno diruta est.

Sæc. XVII.
A. C. 1665.

§. LIX.

Philippi IV. Hispaniarum Regis, & Sigismundi Austriæ Archiducis Oenipontani necnon Mantuæ Ducis obitus.

Recuperatæ pacis lætitiâ haud parum turbabat Philippi IV. Hispaniarum Regis obitus: Hic die duodecima Septembris periculosa febre obrutus, cum extenuatæ vires postremam mortis horam præfagirent, expiata conscientia, sacro Viatico, ac extrema unctione muniri petiit, filioque suo

Priorat

l. c. l. 6.

Hode Hist.

Louis XIV.

lib. 28.

Brandeis

fama Au-

striac. p. 343.

Nani Hist.

Venet. t. 2.

M 4

bene